AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2023/326 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2022. október 18.)

az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó elszámolásának lezárásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

– tekintettel az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség 2020. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

– tekintettel az OLAF 2022. február 15-én véglegesített jelentésére, amelyet 2022 júliusában bocsátottak az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság és a Költségvetési Ellenőrző Bizottság tagjainak rendelkezésére,

– tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság második jelentésére (A9-0235/2022),

A. mivel az európai ombudsman számos vizsgálatot tartott azzal kapcsolatban, hogy az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (a továbbiakban: az ügynökség) hogyan tesz eleget az alapvető jogokkal kapcsolatos kötelezettségeinek, és a kibővített felelősségi körének kapcsán hogyan biztosítja az elszámoltathatóságot az OI/5/2020/MHZ és az OI/4/2021/MHZ ügyekben, továbbá számos ajánlást fogalmazott meg az ügynökség számára;

1. tudomásul veszi az ügynökség ügyvezető igazgatójának és korábbi kabinetfőnökének az OLAF jelentésének közzétételét követő, 2022. április 28-i lemondását, miután számos jelentés és újságírói vizsgálat különösen az emberi jogok védelme terén problémákat tárt fel; sajnálja, hogy az OLAF ezzel kapcsolatos ajánlásai ellenére nem indult ellenük fegyelmi eljárás; üdvözli az ideiglenes ügyvezető igazgató igazgatótanács általi kinevezését 2022. július 1-jétől; tudomásul veszi az ügynökség új igazgatói álláshirdetését, amelyet 2022. június 21-én tettek közzé; felhívja az ügynökség igazgatótanácsát, hogy a lehető leghamarabb nevezzen ki új ügyvezető igazgatót; e felvételi eljárás előmozdítása előtt felkéri az igazgatótanácsot, hogy kötelezze el magát a Parlament felé való fokozott átláthatóság és elszámoltathatóság mellett, és ezt a kötelezettségvállalást írásban is erősítse meg; kiemeli, hogy az új ügyvezető igazgatónak kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy az ügynökség valamennyi tevékenysége során biztosítja az alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartását, valamint magas szintű igazgatási és irányítási készségekkel kell rendelkeznie; felkéri az igazgatótanácsot és a Bizottságot, hogy a Parlament előjogaival összhangban aktívan működjenek együtt a Parlamenttel ebben a folyamatban; emlékeztet arra, hogy az igazgatótanács átláthatóság és elszámoltathatóság iránti elkötelezettségének részét kell képeznie az OLAF ügynökséggel kapcsolatos zárójelentéseihez való lehető legnagyobb nyilvános hozzáférésnek, valamint annak, hogy a Parlament és különösen a Frontex ellenőrzését végző munkacsoportja minden ajánlását teljes körűen végrehajtsa;

2. üdvözli „A Frontex vezetése által az átmeneti időszak alatt hozott intézkedések” című tájékoztató feljegyzést, amelyet 2022. június 27-én küldtek meg a Költségvetési Ellenőrző Bizottságnak, amelyben tájékoztatják a mentesítésért felelős hatóságot az ügynökség ideiglenes vezetése által az új ügyvezető igazgató kinevezését megelőzően hozott intézkedésekről; felhívja az ideiglenes vezetőséget és a kinevezendő ügyvezető igazgatót, hogy továbbra is proaktívan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az észrevételeire és ajánlásaira adott válaszairól;

3. tudomásul veszi, hogy kötelezettséget vállaltak arra, hogy a megbízott ügyvezető igazgató ideiglenes vezetésével cselekvési tervet készítenek az e dokumentumban bemutatott korrekciós intézkedésekre vonatkozóan; üdvözli, hogy a megbízott ügyvezető igazgató elismerte az ügynökség meglévő problémáit, elismeri, hogy a megbízott ügyvezető igazgató kötelezettséget vállalt arra, hogy biztosítja, hogy az ügynökség maradéktalanul végrehajtsa megbízatását és a jogállamiságot teljes mértékben tiszteletben tartva működjön, nagyra értékeli az alapvető jogok tiszteletben tartása és az ügynökség szervezeti kultúrájának megváltoztatása tekintetében történt a pozitív változást, biztosítva többek

között, hogy az emberek ne féljenek bejelenteni az esetleges visszaéléseket és ezek megfelelő nyomon követésére kerüljön sor, párbeszédet szervez a személyzet tagjaival, ösztönzi a hatáskörök átruházását és bizalmi kapcsolatokat épít más intézményekkel és a nyilvánossággal; üdvözli továbbá az átláthatóság iránti elkötelezettségét is; elvárja, hogy a fenti elismerések és kötelezettségvállalások a Parlamentnek benyújtandó cselekvési tervben és annak végrehajtásáról szóló rendszeres aktualizálásokban tükröződjenek; úgy véli, hogy a cselekvési terv végrehajtása terén elért haladás fontos feltétele az ügynökségre vonatkozó mentesítési eljárásnak;

4. felhívja az ügynökség ügyvezető igazgatóját, hogy folytassa az ügynökség megbízatásának végrehajtását; megismétli, hogy az egyértelműség, az átláthatóság, a nyílt párbeszéd és a belső és külső kommunikáció, a felelősségi körök és feladatok átruházása, valamint a magas szintű etikai normák betartása és az alapvető jogok tiszteletben tartása alapvető fontosságú az ügynökség szervezeti kultúrájának megváltoztatásához, a jó irányítás biztosításához és működésének javításához az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([1]) meghatározott megbízatásának teljes körű végrehajtása érdekében; emlékeztet arra, hogy ez olyan közös erőfeszítés, amely a vezetőség, az ügynökség igazgatótanácsa és a Bizottság lojális együttműködését igényli; ezzel összefüggésben megismétli a Bizottsághoz intézett felhívását, hogy nyújtson egyértelmű iránymutatásokat az ügynökség megbízatásának értelmezésére és végrehajtására vonatkozóan, különös tekintettel a határellenőrzési szempontokra; megismétli, hogy a Parlament támogatja e folyamatot; emlékeztet a Költségvetési Ellenőrző Bizottság 2022. július 13-i ülésén elhangzott észrevételekre, amelyek szerint az ügynökség új megbízatása által előírt, gyorsan növekvő ütem olyan nehézségeket okozott, amelyeket visszatekintve alábecsültek, ami elsősorban a késedelmes munkaerő-felvételhez vezetett; megjegyzi, hogy a jelenlegi korrekciós együttható komoly nehézségeket okoz képzett és diverzifikált személyzet toborzásában, és az ügynökségen belüli földrajzi egyensúly javítása érdekében kéri a korrekciós együttható felülvizsgálatát, figyelembe véve a megélhetés valós költségeit;

5. kiemeli, hogy az ügynökségnek megnövekedett szerepet kellett vállalnia az Ukrajna elleni orosz invázióval összefüggésben; üdvözli e tekintetben az Európai Unió és a Moldovai Köztársaság közötti, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által a Moldovai Köztársaság területén végzett operatív tevékenységekről szóló megállapodás ([2]) aláírását, valamint a Chișinăunak a migrációs áramlások kezelésében nyújtott támogatást;

Költségvetés és pénzgazdálkodás

6. emlékeztet a Számvevőszék arra vonatkozó észrevételére, hogy 18 000 000 EUR összegű előzetes költségvetési kötelezettségvállalást anélkül hoztak át a 2021. évi helyszíni bevetések előkészítésére, hogy az ügynökség jogi kötelezettségvállalásokat írt volna alá; tudomásul veszi az ügynökség által hozott korrekciós intézkedéseket, amelyek a szabályozási keret tisztázására, az ügynökség pénzügyi szolgálatainak jobb bevonására és a személyzet képzésére összpontosítanak, azonban az érintett összegnek az uniós költségvetésbe történő felszabadítása nélkül; úgy véli, hogy átvitel helyett az előzetes költségvetési kötelezettségvállalást kellett volna törölni; felhívja a Számvevőszéket, hogy értékelje az ügynökség azon döntését, hogy nem vonja vissza a kötelezettségvállalást;

7. ismételten aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ügynökség ügyvezető igazgatója 2020. március 4-én, a költségvetési rendeletet megsértve, magánrepülőgépet használt, ami 8 500 euróba került az ügynökségnek;

A 2019. évi mentesítésre vonatkozóan megfogalmazott feltételek

8. tudomásul veszi az ügynökségnek az ügynökség 2019. évi mentesítésére vonatkozóan meghatározott hét feltétel végrehajtásáról szóló jelentését; sajnálja azonban, hogy a jelentések szerint a hét feltétel közül csak ötöt hajtott végre az ügynökség; sajnálja, hogy számos feltétel még mindig nem teljesült maradéktalanul;

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2019.11.14., 1. o.).

([2]) HL L 91., 2022.3.18., 4. o.

9. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyik még nem teljesített feltétel 40 alapjogi megfigyelő felvétele, mivel 2022. június 1-jén 31 alapjogi megfigyelő állt szolgálatban, és további három pedig 2022. szeptember 1-jén lép hivatalba; kiemeli, hogy az (EU) 2019/1896 rendelet 110. cikkének (6) bekezdése szerint az ügynökségnek 2020. december 5-ig legalább 40 alapjogi megfigyelőt kellett felvennie; hangsúlyozza, hogy a Frontex ellenőrző munkacsoportja megállapította, hogy az ügynökség korábbi ügyvezető igazgatója szükségtelenül késleltette az alapjogi megfigyelők felvételét, az ügynökség azonban továbbra is azt állítja, hogy a késedelmet az uniós intézmények hosszadalmas felvételi eljárásai okozták; elismeri az ügynökség által a munkaerő-felvétel terén a közelmúltban elért eredményeket, és üdvözli, hogy az alapjogi megfigyelők számát először 40-ről 46-ra növeljék; kiemeli, hogy az (EU) 2019/1896 rendelet biztosítja a keretet az alapjogi megfigyelők számának további növeléséhez az ügynökség bővülésével, és a kezdeti 40 alapjogi megfigyelő a küszöbérték, nem pedig a felső határ; megismétli az ügynökséghez intézett azon felhívásait, hogy a jövőben valamennyi alapjogi megfigyelőt AD álláshelyekre vegye fel és nevezze ki; tudomásul veszi az ügynökség azon kötelezettségvállalását, hogy a többi alapjogi megfigyelőt a lehető leghamarabb felveszi; megjegyzi, hogy az alapjogi tisztviselő elégedettségét fejezte ki az eljárással kapcsolatban;

10. sajnálja, hogy az ügynökség nem értékelte görögországi tevékenységeit, annak ellenére, hogy a tagállamok intézményeinek, az Európa Tanácsnak és az ENSZ-nek a jelentései azt mutatják, hogy az ügynökség közös határőrizeti műveleteivel párhuzamosan az alapvető jogok megsértésére került sor; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a mentesítésért felelős hatóság az ügynökségről szóló első, 2020. évi mentesítési jelentésében foglalkozott ezzel a kérdéssel, de az ügynökség nem nyújtott érdemi tájékoztatást arról, hogy miként tervezi nyomon követni ezt; hangsúlyozza az ügy sürgősségét a görögországi fejlemények fényében; sürgeti az ügynökséget, hogy a lehető leghamarabb végezzen alapos értékelést, és folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot;

11. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az ügynökség még nem vizsgálta felül a súlyos incidensek bejelentésére vonatkozó standard működési eljárást; megjegyzi, hogy ezt eredetileg 2022 második negyedévére tervezték, de az ügynökség szerint ez az ukrajnai háború miatt 2022 harmadik negyedévére kellett halasztani;

12. sajnálja, hogy egy másik, még nem teljesített feltétel az ügynökségnek a támogatással kapcsolatos magyarországi tevékenységeinek felfüggesztésére való felszólítására vonatkozik, és ezáltal nem az (EU) 2019/1896 rendelet 46. cikkével és az Európai Unió Bíróságának a Magyarországgal szembeni kötelezettségszegési eljárásokkal kapcsolatos következtetéseivel összhangban jár el; megjegyzi, hogy az ügynökség azzal érvel, hogy ahelyett, hogy felfüggesztette volna a támogatással kapcsolatos tevékenységeket, inkább további védintézkedéseket hoz annak érdekében, hogy a magyar hatóságoktól bizonyosságot szerezzen az alapvető jogok tiszteletben tartásáról, és ezt szorosan nyomon követi, amit támogat a Bizottság által a Költségvetési Ellenőrző Bizottság 2022. július 13-i ülésén kifejtett érvelést, amely szerint az ügynökség magyarországi jelenléte lehetővé teszi az ügynökség számára, hogy nyomon kövesse és ellenőrizze a menekültek vagy menedékkérők alapvető jogainak a magyar hatóságok által a határon történő esetleges megsértését; kiemeli, hogy ennek a jelenlétnek a monitoringtevékenységre kell korlátozódnia, és hangsúlyozza, hogy az ügynökségnek tartózkodnia kell a nemzeti jogszabályi rendelkezések által szabályozott olyan műveletekben való részvételtől, amelyeket a Bíróság az uniós joggal összeegyeztethetetlennek ítélt, mindaddig, amíg valamennyi ilyen rendelkezés összhangban nem lesz a közösségi vívmányokkal; megjegyzi, hogy az ügynökség alapjogi tisztviselője hangsúlyozza, hogy az ügynökség folyamatos magyarországi támogatásával az ügynökség a visszaküldés tilalma elvét sértheti meg, és javasolja az ügynökségnek, hogy függessze fel a támogatással kapcsolatos tevékenységeit Magyarországon, és további biztosítékokat építsen be, ha az ügynökség ennek ellenére folytatná tevékenységét, különösen a jogállamiság magyarországi általános helyzetével összefüggésben; ezzel összefüggésben ismételten felszólítja az ügynökséget, hogy függesszen fel minden egyéb, Magyarországon folytatott tevékenységét; tudomásul veszi azonban az ügynökség által a 46. cikkel kapcsolatos eljárási standardok elfogadásával elért előrehaladást, amely 2022 januárjában ügyvezető igazgatói határozat formájában történt; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy ezeket az eljárásokat az alapvető jogok tiszteletben tartásának legmagasabb szintű normái szerint hajtsák végre;

13. megállapítja, hogy az ügynökség kielégítő módon hajtotta végre a mentesítésért felelős hatóság által meghatározott feltételek többségét, de az összes feltétel teljes körű végrehajtása még mindig nem valósult meg, és fontos feltételek még mindig nem teljesültek; felhívja az ügynökséget, hogy haladéktalanul lépjen fel és tegyen eleget a fennmaradó feltételeknek; hangsúlyozza, hogy e feltételek teljesítése döntő szempont ahhoz, hogy a mentesítésért felelős hatóság megadja a mentesítést a 2020. évi pénzügyi évre vonatkozóan;

14. megismétli, hogy az ügynökség hatásköreinek és költségvetésének az elmúlt években végrehajtott drámai kibővítését és emelését az elszámoltathatóság és az átláthatóság megfelelő növelésének kell kísérnie; hangsúlyozza, hogy az ügynökség költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítés megadása ezen elszámoltathatóságtól és átláthatóságtól, és különösen az ügynökség uniós jog iránti elkötelezettségétől függ;

Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) jelentése

15. megjegyzi, hogy az OLAF és az ügynökség igazgatótanácsa hozzáférhetővé tette az ügynökség tevékenységeiről szóló végleges OLAF zárójelentés anonimizált változatát; megjegyzi, hogy ezt az anonimizált változatot csak a Költségvetési Ellenőrző Bizottság és az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság tagjai számára tették elérhetővé; emlékeztet arra, hogy a mentesítésért felelős hatóság szükségesnek ítélte a jelentéshez való hozzáférést ahhoz, hogy a 2020. évi mentesítésről teljes körű tájékoztatáson alapuló döntést hozhasson; sajnálja, hogy a jelentéshez való hozzáférés biztosítása hosszú késedelmet szenvedett, ami akadályozta a Parlament ellenőrzési előjogait; rámutat továbbá, hogy az OLAF-jelentés megállapításai közérdekűek; megjegyzi, hogy mostanra egyértelművé vált, hogy a jelentés tulajdonosa az OLAF, és hogy a jelentés megállapításait követő valamennyi függőben lévő intézkedést lezárták;

16. megjegyzi, hogy a zárójelentés megállapításainak a Költségvetési Ellenőrző Bizottság 2022. február 28-i ülésén történő részleges ismertetése alapján felmerült komoly aggályokat a zárójelentés megerősíti; mélységes aggodalmát fejezi ki a vizsgálat megállapításai és az OLAF által feltárt súlyos visszaélések és egyéb szabálytalanságok nagyságrendje, valamint az elkövetésük módja miatt; ezzel összefüggésben rendkívüli megdöbbenésének ad hangot a megállapításokban leírt érintett személyek magatartása és cselekedetei, valamint az elszámoltathatóság hiánya miatt; az ügynökség igazgatótanácsa elnökének a Költségvetési Ellenőrző Bizottság 2022. július 13-i ülésén tett nyilatkozatai alapján megállapítja, hogy az OLAF zárójelentésében foglalt következtetések nyomon követése érdekében intézkedésekre került sor; e tekintetben úgy véli, hogy komoly korrekciós intézkedésekre van szükség, és hogy az OLAF által feltárt problémák megoldása időbe telik, és különösen a leendő új ügyvezető igazgató határozott elkötelezettségét igényli; ismételten felhívja az ügynökséget, hogy nyújtson be részletes ütemtervet arra vonatkozóan, hogy miként kívánja eloszlatni a fennálló aggályokat, valamint ezen intézkedések egyértelmű és részletes időkeretét; emlékeztet arra, hogy a Költségvetési Ellenőrző Bizottság 2022. július 13-i ülésén az OLAF ismételten megerősítette, hogy a zárójelentés nem tartalmaz pénzügyi vonatkozásokat vagy a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás megsértésére utaló jeleket; emlékeztet arra, hogy a vizsgálat a felső vezetés által elkövetett visszaélésekre és az eljárásoknak való meg nem feleléssel kapcsolatos állításokra összpontosított; kiemeli azonban, hogy az OLAF-nak az ügynökség korábbi ügyvezető vezetése alatt folytatott tevékenységeivel kapcsolatos vizsgálatról szóló zárójelentésében ismertetett következtetések rendkívül súlyosak és jelentősek a 2020. évi évre vonatkozó mentesítés szempontjából; emlékeztet arra, hogy 2022-ben az OLAF várhatóan két további zárójelentést nyújt be az ügynökséggel kapcsolatban; kéri, hogy a parlamenti képviselők, valamint az ügynökség valamennyi olyan végrehajtó alkalmazottja is azonnal hozzáférhessen ezekhez a jelentésekhez, akiknek a jövőben az ügynökség költségvetésének megfelelő végrehajtása érdekében szükségük van az említett jelentésekhez való hozzáférésre;

Változás az Ügynökségnél

17. elismeri és üdvözli a megbízott ügyvezető igazgató által bevezetett pozitív változást az irányítás stílusában, aki elkötelezte magát az ügynökség szervezeti kultúrájának megváltoztatása mellett, aki az igazgatótanács és az alapjogi tisztviselő teljes körű támogatásával konzultatív és inkluzív vezetéssel támogatja a csapatalapú megközelítést, ahol az emberek nem félnek attól, hogy az esetleges visszaélésekről beszéljenek; különösen üdvözli a megbízott ügyvezető igazgató átláthatóság iránti elkötelezettségét, és határozott lépéseket vár e kötelezettségvállalások teljesítése érdekében; üdvözli az igazgatótanács új elnökének pozitív szerepét és az alapjogi tisztviselő jelentős hozzájárulását, amely javította és intenzívebbé tette az ügynökségen belüli együttműködést és kommunikációt; tudomásul veszi az igazgatótanács elnökének és a Bizottság migrációs és belügyi főigazgató-helyettesének észrevételeit, amelyek szerint a jelentés az érintett személyek mulasztásaira mutat rá, és hogy nincs strukturális probléma; megismétli, hogy az OLAF vizsgálata az egyének által elkövetett visszaélésekre és az eljárásoknak való meg nem felelésre korlátozódott, és hangsúlyozza, hogy mélyrehatóbb elemzésre van szükség ahhoz, hogy a mentesítésért felelős hatóság felmérhesse a feltárt hiányosságok pontos jellegét annak biztosítása érdekében, hogy elkerülhetőek legyenek a strukturális problémák;

a) először is hangsúlyozza, hogy a fékeket és ellensúlyokat alaposan elemezni kell, mivel túl sokáig hagyták, hogy a visszaélések folytatódjanak;

b) másodsorban hangsúlyozza, hogy az OLAF azon megállapításairól szóló médiajelentések, amelyek szerint a tagállamok nyomást gyakorolnak az ügynökség parti őrségére és eltitkolják a visszatoloncolásokat, ami az ügynökséget a korábbi vezetésen felül is kihívások elé állítják;

c) aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy hogy több munkatárs kinyilvánította azon szándékát, hogy a szervezeti kultúra és az általános munkakörnyezet miatt elhagyja az ügynökséget, és elvárja a megbízott ügyvezető igazgatótól, hogy haladéktalanul intézkedjen e problémák megoldása érdekében;

d) aggódik amiatt is, ahogyan az ügynökség továbbra is alkalmazza az (EU) 2019/1896 rendelet 46. cikkét, amint azt a megbízott ügyvezető igazgatónak az Égei-tengeren való fokozott jelenlétről szóló határozata is jelzi, annak ellenére, hogy a média beszámolt az OLAF megállapításairól, amelyek az alapvető jogok folyamatos megsértésére utalnak ezen a területen;

18. elismeri, hogy az ügynökség előtt álló összes probléma örökölt, és hogy az ügynökség jelenlegi és jövőbeli vezetésének módot kell találnia e kérdések kezelésére annak érdekében, hogy segítse az ügynökséget az előrelépésben; hangsúlyozza, hogy amennyiben az ügynökség jelenlegi vezetése ezt felismeri és foglalkozni kíván a problémákkal, az ügynökség teljes mértékben élvezni fogja a mentesítésért felelős hatóság támogatását; hangsúlyozza, hogy a Bizottság és az ügynökség igazgatótanácsának feladata az összes kihívás kezelése, hogy újra lehessen kezdeni és tiszta lappal lehessen továbblépni, és meg lehessen akadályozni, hogy az ügynökség továbbra se tartsa tiszteletben az alapvető jogokat; felhívja ezért a Bizottságot és az ügynökség igazgatótanácsát, hogy végezzék el mindezek alapos elemzését, és számoljanak be azokról a mentesítésért felelős hatóságnak; hangsúlyozza, hogy a jövőbeli mentesítési ciklusok komolyan figyelembe veszik majd a fent említett összes szempontot;

19. sürgeti, hogy az ügynökség ügyvezető igazgatósága – beleértve a megbízott ügyvezető igazgatót, az ügyvezető igazgatóhelyetteseket és az alapjogi tisztviselőt –, kapjon hozzáférést az OLAF zárójelentéséhez és olvassa el annak tartalmát, tekintettel annak döntő fontosságára az ügynökség költségvetésének és a rendelet jövőbeni helyes végrehajtása szempontjából; felhívja az ügynökség igazgatótanácsát és ügyvezető igazgatóját, hogy gondosan értékelje újra az OLAF zárójelentésének tartalmát, és foglalkozzon az ott felvetett kérdésekkel; felszólít különösen arra, hogy ügynökség ügyvezető igazgatója vizsgálja felül az igazgatótanács által az alapvető jogoknak való megfeleléssel kapcsolatban megvizsgált incidensekre vonatkozó következtetéseit, tekintettel az igazgatótanácsnak a média által közölt információk eltitkolására, valamint az ügynökségen belüli, valamint az ügynökség és a Parlament közötti információmegosztásra; sürgeti az ügynökséget és a Bizottságot, hogy ismerjék el és kezeljék az ügynökség közvetlen működéséhez és a felügyelethez is kapcsolódó strukturális problémákat, és biztosítsák, hogy hasonló helyzetek soha többé ne fordulhassanak elő; felhívja a Bizottságot és az ügynökséget, hogy tájékoztassák a mentesítésért felelős hatóságot e problémák kezelésének módjáról;

Az Európai Számvevőszék 08/2021. számú különjelentése

20. megjegyzi, hogy az ügynökség beszámolt a Számvevőszék 8/2021. sz. különjelentése 5. ajánlásának végrehajtásáról (határidő: 2021 vége), de az információcsere-keret és az európai helyzetkép javítására vonatkozó 1. ajánlás végrehajtásának határidejét több mint egy évvel, 2023 harmadik és negyedik negyedévére halasztja; tudomásul veszi továbbá a 2., 3. és 4. ajánlás folyamatban lévő/részleges végrehajtását, és arra ösztönzi az ügynökséget, hogy tartsa be a végrehajtásukra vonatkozó, 2022 végére kitűzött határidőt;

Átláthatóság

21. emlékeztet az európai ombudsmannak az alapvető jogokkal kapcsolatos kötelezettségekkel kapcsolatos saját kezdeményezésű vizsgálata során hozott határozatára; tudomásul veszi az ombudsman azon következtetését, hogy az ügynökségnek proaktívabb megközelítést kell biztosítania az átláthatóság tekintetében, beleértve a műveleteiben részt vevő szereplők szerepének és felelősségi körének megértéséhez szükséges dokumentumok közzétételét is; megjegyzi, hogy az ügynökség nem oszthat meg olyan taktikai jellegű információkat, amelyekkel emberkereskedelem vagy más illegális tevékenységek céljából visszaélhetnek; felszólítja az ügynökséget, hogy hajtsa végre az ombudsman ajánlásait; javasolja, hogy az ügynökség dolgozzon ki és hajtson végre egy új magatartási kódexet, amely biztosítja a teljes átláthatóságot és a helyes irányítást, és hogy az ügynökség folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az e tekintetben elért eredményekről;

22. tudomásul veszi az alapjogi tisztviselő függetlenségét garantáló különleges szabályok elfogadását, valamint az alapjogi stratégia és cselekvési terv kidolgozását;

23. megjegyzi, hogy az ügynökség és a tagállamok közös felelősséggel tartoznak az alapvető jogokkal kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséért; sürgeti az ügynökséget és a tagállamokat, hogy fejlesszék tovább az együttműködés, az információcsere és a bevált gyakorlatok cseréjének struktúráit;

24. tudomásul veszi az ügynökség igazgatótanácsa által 2022. július 27-én tartott rendkívüli ülés eredményét; üdvözli azokat a pozitív intézkedéseket, amelyeket az igazgatótanács az ügynökség belső igazgatási struktúrája és a Frontex aktualizált külső kommunikációs stratégiája működésének javítása érdekében tett; osztja az igazgatótanács aggodalmait a külső határokon tapasztalható erőszak fokozódásával kapcsolatban; elvárja, hogy az ügynökség végrehajtsa az alapjogi tisztviselő 2021. évi éves jelentésében foglalt ajánlásokat;

Adatvédelem

25. mély aggodalommal veszi tudomásul a 2022. júliusi médiajelentéseket, amelyek szerint az ügynökség a PeDRA program keretében bővítette a migránsoktól származó adatok tolakodó gyűjtését; további aggodalmát fejezi ki azon jelentések miatt, amelyek szerint az adatvédelmi tisztviselő többször figyelmeztetett arra, hogy ez az adatbővítés nem valósítható meg az uniós jog megsértése nélkül, és azt javasolta, hogy konzultáljanak az európai adatvédelmi biztossal; aggodalmát fejezi ki azon jelentések miatt is, amelyek arra a következtetésre jutottak, hogy az ügynökség kezdetben figyelmen kívül hagyta ezt a tanácsot, és folytatta ezt az adatbővítést; az ügynökség által nyújtott információk alapján üdvözli, hogy az európai adatvédelmi biztos adatkezelési szabályokról szóló véleményének kézhezvételét követően az ügynökség az ügynökség adatvédelmi tisztviselőjével együttműködve újrafogalmazta az igazgatótanács határozatait az uniós adatvédelmi szabályoknak való teljes körű megfelelés biztosítása érdekében, és új szabályokat állapít meg, amelyek gondosan követik az európai adatvédelmi biztos észrevételeit; kéri az ügynökséget, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az ügy jelenlegi állásáról, és folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot a program fejlesztése érdekében teendő jövőbeli lépésekről;

Zaklatási ügyek

26. emlékeztet arra, hogy az ügynökség arról számolt be, hogy 2020-ban 17 állítólagos szexuális zaklatási esetről kapott értesítést; az ügynökségnek a 2020. évi első mentesítési jelentés nyomon követése alapján megállapítja, hogy a 17 esetből kettőt informális eljárásként nyitottak meg az ügynökség bizalmas tanácsadókra vonatkozó eljárási kézikönyve alapján; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a többi 15 esetet további nyomon követés nélkül zárták le; kiemeli, hogy különös figyelmet kell fordítani a szexuális zaklatás azonosítására, bejelentésére és az ellene folytatott küzdelemre, különösen a visszaélést bejelentő személyek ilyen állítólagos esetekről szóló bejelentéseinek fényében; üdvözli a megbízott ügyvezető igazgatónak a Költségvetési Ellenőrző Bizottság ülésén tett nyilatkozatait, amelyek szerint az ügynökség továbbra is fokozott figyelemmel jár el ezen a területen, és hogy további intézkedéseket hoztak annak biztosítása érdekében, hogy minden esetet megfelelően kezeljenek; üdvözli a megbízott ügyvezető igazgató azon kifejezett kötelezettségvállalását, hogy továbbra is éber marad, és további intézkedéseket tesz ezen a területen; megdöbbenésének és mély aggodalmának ad hangot a személyzet egy tagjának állítólagos szexuális zaklatással kapcsolatos öngyilkossága miatt, amelyet az ügynökség tisztviselői és a Költségvetési Ellenőrző Bizottság 2022. júliusi lengyelországi kiküldetésében részt vevő tagjai közötti megbeszélések során említettek meg, és üdvözli, hogy az új vezetőség újból megnyitotta ezt az ügyet; felhívja az ügyvezető igazgatót, hogy végezzen teljes körű és részletes vizsgálatot e különösen súlyos és aggasztó esettel kapcsolatban, tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot e vizsgálat eredményeiről, és teljes mértékben működjön együtt a bűnügyi nyomozó hatóságokkal a folyamatban; felhívja az ügyvezető igazgatót, hogy végezzen alapos vizsgálatot a szexuális zaklatás elleni meglévő eljárások végrehajtásával kapcsolatban, teljes mértékben működjön együtt minden illetékes hatósággal, és tegyen jelentést a mentesítésért felelős hatóságnak az eredményekről, és terjesszen elő részletes cselekvési tervet olyan intézkedésekkel, amelyek biztosítják a szexuális zaklatással szembeni zéró toleranciát mind adminisztratív, mind operatív tevékenységeiben; kéri az ügynökséget, hogy az eljárás során teljes mértékben működjön együtt az összes érintett hatósággal, és folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az eredményekről;

27. elismerését fejezi ki az ügynökség személyzete számára, akik nagyon nehéz időszakon vannak túl, és olyan kihívásokkal kellett szembenézniük, amelyekről a megbízott ügyvezető igazgató az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság 2022. május 30-i ülésén nyilatkozott; rámutat különösen a volt alapjogi tisztviselővel szembeni bánásmódra, akinek munkáját az évek során akadályozta az ügynökség korábbi vezetése, amint arról a média is

beszámolt; felhívja az ügynökség ügyvezető igazgatóságát és az igazgatótanácsot, hogy továbbra is törekedjenek arra, hogy az ügynökség biztonságos munkahely legyen, amely arra ösztönzi az embereket, hogy elmondják a véleményüket; bátorítónak tartja azokat a nyilatkozatokat, amelyek szerint a személyzet számos tagja jelentette az általa tapasztalt tisztességtelen magatartást feletteseinek, és felhívja az ügynökséget, hogy gondoskodjon arról, hogy a szakmai kötelességszegéssel kapcsolatos jelzéseket komolyan vegyék és megfelelően nyomon kövessék; kitart amellett, hogy a vezetés és a személyzet valamennyi tagja számára kötelező képzést kell biztosítani a zaklatásról;

28. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2022. május 4-i állásfoglalására ([3]).

([3]) HL L 258., 2022.10.5., 425. o.